

॥ श्री गजानन विजय ग्रंथ ॥

अध्याय दुसरा

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ जयजय अज अजिता सर्वेश्वरा । हे चंद्रभागातटविहारा । पूर्णब्रह्मा रुविमणीवरा । दीनबंधो पाहि माम् ॥१॥ तुझ्या वशिल्यावांचून । अवघेंच देवा आहे शीण । कुडीमाजीं नसल्या प्राण । कोण विचारी मढ्यातें ॥२॥ सरोवराची दिव्य शोभा । तोयामुलें पन्ननाभा । रसभरीत आंतला गाभा । टरफलातें महत्व आणी ॥३॥ तुझी कृपा त्याच परी । शरणांगतातें समर्थ करी । पाप ताप दैन्य वारी । हेंच आहे मागणें ॥४॥ मागले अध्याचीं झालें कथन । समर्थ गेले निघून । तें बंकटलाला लागून । हुरहूर वाटूं लागली ॥५॥ गोड न लागे अन्नपाणी । समर्थांचा ध्यास मनीं । न हाले दृष्टीपासोनी । गजाननाचें रूप तें ॥६॥ जिकडे पहावें तिकडे भास । होवो लागला त्यांचा खास । याचें नांव श्रोते ध्यास । उग्या नसती पोरचेष्टा ॥७॥ चुकलेल्या धेनूची । वत्स शुद्धि करी साची । तैसी बंकटलालाची । स्थिति झाली विबुध हो ! ॥८॥ हें हितगुज सांगावया । जागा नव्हती कोठें तया । वडिलांपासीं बोलावया । छाती त्याची होईना ॥९॥ ऐशा रीति चितीं भलें । विचाराचें काहूर झालें । शेगांव अवघें धुंडाळिलें । परी न पत्ता लागला ॥१०॥ घरीं येतां वडील पुसती । भवानी राम सन्मती । बाळा तुझी आज वृत्ती । का रे झाली चंचळ ॥११॥ चितीं उत्साह दिसेना । वदनीं दिसे म्लानपणा । ऐशा असह्य यातना । होती कशाच्या सांग मज ? ॥१२॥ तूं पोऱ्या तरणा ज्वान । नाहीं कशाची तुला वाण । ऐसें साच असोन । चिंतातुर दिसतोसी ॥१३॥ किंवा शरीरीं कांहीं व्याधी । होतसे ती सांग आधीं । चोरून पुत्र ठेवी न कधीं । गोष्ट कोणती पित्याला ॥१४॥ कांहीं तरी सांगून । केलें पित्याचें समाधान । पुन्हा शोधाकारण । फिरूं लागला शेगांवीं ॥१५॥ बंकटलालाचे शेजारीं । एक होते सदाचारी । घरीं

होती जमेदारी । परी अभिमान नसे त्याचा ॥१६॥ ते देशमुख रामाजीपंत । वयानें वृद्ध अत्यंत । बंकटलालानें इत्यंभूत । हकीकत त्यांना निवेदिली ॥१७॥ ते बोलले बंकटलाला । तुझा वृत्तान्त मी ऐकिला । तूं जो पुरुष कथिसी मला । तो योगी असावा कोणीतरी ॥१८॥ योग्यावांचुनी ऐशा क्रिया । मिळती न कोठें पाहावया । पूर्वसुकृता वांचोनिया । होणें न दर्शन अशाचें ॥१९॥ तूं घेतलें दर्शन । जन्म तुझा धन्य धन्य । भेटतां ते तुजलागून । ने मलाही दर्शना ॥२०॥ ऐशा स्थितींत दिवस चार । गेले निघून साचार । बंकटलालासी तीळभर । विसर न पडे त्याचा ॥२१॥ गोविंदबुवा टाकळीकर । होते एक कीर्तनकार । ज्यांच्या कीर्तनीं शारंगधर । प्रसन्नचित्त होतसे ॥२२॥ लौकिक यांचा वऱ्हाडांत । होता मोठ्या प्रमाणांत । ते आले फिरत फिरत । कीर्तन कराया शेगांवीं ॥२३॥ शंकराच्या मंदिरां । झाली कीर्तनाची तयारी । धांवो लागल्या नरनारी । कीर्तन ऐकायाकारणें ॥२४॥ बंकटलालही तेथें आला । कीर्तन श्रवणासाठीं भला । मध्यें शिंपी भेटला । पितांबर नाम ज्याचें ॥२५॥ हा शिंपी पितांबर । भोळां भाविक होता फार । त्यासी समर्थाचा समाचार । बंकटलालें कथन केला ॥२६॥ दोघे कीर्तना चालले । तों अवचित समर्थ पाहिले । मागल्या बाजूस बसलेले । फरसावरी तेधवां ॥२७॥ मग कशाचें कीर्तन । गेले उभयतां धांवून । जेवीं द्रव्य-घटातें पाहून । कृपण जाय हपापोनी ॥२८॥ वा चातकातें स्वातिघन । वा मोरासी मेघदर्शन । किंवा तो रोहिणीरमण । चकोर पाहातां आनंदें ॥२९॥ तैसें उभयतांसी झालें । दूर उभे राहिले । विनयानें बोलूं लागले । कांहीं आणूं का खावया ? ॥३०॥ महाराज बोलले त्यावरी । तुला गरज असेल जरी । आण झुणकाभाकरी । माळणीच्या सदनांतून ॥३१॥ बंकटलालें सत्वरिं । चून अर्धी भाकरी । आणोन ठेविली हातावरी । तया योगेश्वराच्या ॥३२॥ चून भाकरी खात खात । वदले पितांबरासी समर्थ । जा जावोनी ओढयाप्रत । तुंबा भरोनी आण पाणी ॥३३॥ पितांबर बोले गुरुराया । ओढयास पाणी अल्प सदया । पाण्यांत तुंबा बुडावया । मुळीं नाहीं अवसर ॥३४॥ इतुकें असून तें पाणी । खराब केलें गुरुंनीं । तेवीं जाणाऱ्या येणाऱ्यांनीं ।

नाहीं पिण्याच्या योग्य तें ॥३७॥ मर्जी असल्या दुसरीकडून । पाणी आणितों तुंबा भरून । तें बोलले गजानन । दुसरें पाणी
 आम्हां नको ॥३६॥ नाल्याचेंच आण पाणी । आंत तुंबा बुडवोनी । उगीच ओंजळी-ओंजळींनीं । तुंब्यांत पाणी भरुं नको ॥३७॥
 तुंबा घेऊन पितांबर । तात्काळ गेला नाल्यावर । तुंबा भरेल ऐसें नीर । कोठें न त्यानें पाहिलें ॥३८॥ तळवे पदाचे भिजतील ।
 इतुकेंच तेथें होतें जल । करुन हातांची ओंजळ । तुंब्यांत पाणी भरणें नसे ॥३९॥ ऐसी झाली आड विहीर । चिंतावला पितांबर ।
 हिऱ्या करुन अखेर । तुंवें स्पर्श केला जला ॥४०॥ तों ऐसें झालें अघटीत । तुंबा ठेवावा जेथ जेथ । तो बुडे तेथ तेथ । खळगा
 पाहून ओढयाला ॥४१॥ नाल्याचें घाण जीवन । तुंब्यांत स्फटिकासमान । आल तैसें पाहोन । शिंपी चितीं चकित झाला ॥४२॥
 तो म्हणे ही ऐशी स्थिति । कीं आज झाली निश्चिती । ती योगेश्वराची साच शक्ति । संशय येथें धरणें नको ॥४३॥ तुंबा आणून
 ठेविला । योगेश्वराचे सांनिध्याला । त्याचा समर्थ स्वीकार केला । झुणकाभाकर सेविल्यावर ॥४४॥ बंकटलालासी सुपारी ।
 मागते झाले साक्षात्कारी । अरे माळिणीच्या भाकरीवरी । माझी सेवा करतोस कां ? ॥४५॥ काढ सुपारी खिशांतून । फोडोन
 देई मजकारण । तें ऐकतां समाधान । बंकटलालास झालें बहु ॥४६॥ सुपारीच्या बरोबरी । दोन पैसे हातावरी । ठेवितां झाला
 व्याघ्रांबरी । दुदंडी तांब्याचे ॥४७॥ खडकु दुदंडी व्याघ्रांबरी । हीं मुसलमानी नाणीं सारीं । चालत होतीं व्यवहारीं । तथा व-हाड
 प्रांतांत ॥४८॥ पैशाप्रती पाहून । महाराज बोलले हांसोन । काय व्यापारी समजून । मजला तूं हें अर्पिशी ? ॥४९॥ हें नाणें तुमचें
 व्यवहारीं । मला न त्याची जरुरी । भावभक्ति नाण्यावरी । संतुष्ट मी रहातसे ॥५०॥ तें तुझ्याजवळ होतें । म्हणून भेटलों पुढां
 तूंतें । याचा विचार चित्तातें । करी म्हणजे कळेल ॥५१॥ जा आतां कीर्तन । दोघे जाऊन करा श्रवण । मी लिंबापार्शीं बैसोन ।
 कथा त्याची ऐकतों ॥५२॥ दोघे कीर्तनाप्रती आले । महाराज लिंबापार्शीं बैसले । गोविंदबुवांचें सुरु झालें । आरंभीचें निरुपण
 ॥५३॥ निरुपणासी भागवतीचा । घेतला होता एक साचा । श्लोक एकादश स्कंधाचा । हंसगीतामधील ॥५४॥ बुवांनीं पूर्वार्धा

विशद केलें । त्याचा उत्तरार्ध समर्थ वदले । तें ऐकोन घोटाळले । गोविंदबुवा मनांत ॥५५॥ हा उत्तरार्ध वदणारा । पुरुष अधिकारी दिसतो खरा । जा त्या घेऊन मंदिरा । या हो कीर्तनश्रवणास ॥५६॥ बंकटलाल पितांबर । आणिक मंडळी निघाली इतर । समर्थासी साचार । कीर्तनासी आणावया ॥५७॥ केली विनंती अवघ्यांनीं । श्रोते अती विनयांनीं । परी बसल्या जागेपासोनी । मुळीं न महाराज हलले हो ॥५८॥ गोविंदबुवा अखेर । येवोन जोडीते झाले कर । कृपा करावी एक वार । चला शिवाच्या मंदिरां ॥५९॥ तुम्ही साक्षात् शंकर । बरें न बसणें बाहेर । धन्यावांचून मंदिर । शून्य साच समर्था ॥६०॥ पूर्वजन्मींचें पुण्य भलें । माझें आज उदेलें । म्हणून हे दृष्टी पडले । साक्षात् चरण शिवाचे ॥६१॥ कीर्तनाची फलप्राप्ती । झाली आज मजप्रती । वेळ न करा गुरुमूर्ती । चला मंदिरां माझ्यासवें ॥६२॥ ऐसें गोविंदबुवा बोलतां । समर्थ वदलें तत्वतां । ठेवी एकवाक्यता । भाषणीं गोविंदा लवमात्र ॥६३॥ तूं इतक्यांत प्रतिपादिलें । अवघें ईश्वरें व्यापिलें । आंत बाहेर कांहीं न उरलें । मग हा ऐसा हट्ट कां ? ॥६४॥ जें जें जयानें सांगावें । तें तें त्यानें आचरावें । शब्दच्छलासी न करावें । साधकानें केव्हांही ॥६५॥ भागवताचा श्लोक सांगसी । आणि त्याच्या विरुद्ध वागसी । कथेकऱ्याची रीत ऐसी । बरवी नव्हे गोविंदा ॥६६॥ पोटभऱ्या कथकेरी । तूं न व्हावें भूमीवरी । जा कीर्तन समाप्त करी । मी येथून ऐकतों ॥६७॥ बुवा कीर्तनीं परत आले । गर्जोन अवघ्यां बोलले । तुमच्या शेगांवीं अमोल आलें । रत्न हें त्या सांभाळा ॥६८॥ हें न शेगांव राहिलें । पंढरपूर खचीत झालें । चालते बोलते येथ आले । साक्षात् हे पांडुरंग ॥६९॥ यांची तरतूद ठेवावी । सेवा यांची करावी । यांची आज्ञा मानावी । वेदवाक्यापरी हो ॥७०॥ तरीच तुमचें कल्याण । होईल निःसंशय करुन । अनायासें हें निधान । जोडलें त्या दवडूं नका ॥७१॥ कीर्तन अवघें सांग झालें । लोक आपुल्या घरां गेले । बंकटलाल घरीं आले । चितीं हर्ष मावेना ॥७२॥ आपल्या सन्माननीय पित्यासी । हकीकत कथिली प्रेमेंसी । बाबा आपुल्या घरासी । गजानन आणा हो ! ॥७३॥ पुत्रानें जें कथन केलें । तें भवानीरामें ऐकिलें । आणि प्रेमें ऐसें

वदलें । तूंच ये त्या घेऊन ॥७४॥ पित्याची मिळाली संमती । बंकटलाल हर्षे अती । म्हणे कधीं भेटेल गुरुमूर्ती । मजला सदनीं
 आणावया ॥७५॥ पुढें माणिक चौकांत । चौथे दिवशीं सद्गुरुनाथ । भेटले बंकटलाला प्रत । अस्तमानाचे समयाला ॥७६॥
 दिनपति अस्ता गेला । इकडे बोधसूर्य उदेला । माणिक चौक प्राचीला । बंकटलालाच्या भाग्यानें ॥७७॥ गुराखी घेऊन घेनूस ।
 येऊं लागले ग्रामास । समर्थाच्या आसपास । गाई जमूं लागल्या ॥७८॥ त्या वाटले नंदसुत । आला येंथें साक्षात । वृक्षावरी
 करितात । पक्षी किलकिलाट आनंदें ॥७९॥ दिवाबत्तीची तयारी । दुकानदार करिती खरी । अशा वेळीं आला घरीं । घेऊन
 बंकट महाराजा ॥८०॥ पित्यानें मूर्ति पाहातां क्षणीं । अती आनंद झाला मनीं । नमन साष्टांग केलें चरणीं । पाटावरी बैसविलें
 ॥८१॥ आणि विनविलें जोडोन होत । कांहीं भोजन करा येथ । तुम्ही साक्षात् पार्वतीकांत । प्रदोष वेळीं आला या ॥८२॥ शिव
 आराधन प्रदोषकालीं । घडेल तो भाग्यशाली । ऐसी आहे ऐकिली । स्कंदपुराणीं गोष्ट म्यां ॥८३॥ ऐसें म्हणोन आणिलें ।
 बिल्वपत्र तात्काळ भलें । समर्थाच्या ठेविलें । परमभक्तीनें मस्तकीं ॥८४॥ करा येथें भोजन । ऐसें गेलों बोलून । परी
 स्वयंपाकाकारण । अवधी आहे कांहींसा ॥८५॥ स्वयंपाक होईपर्यंत । हे न थांबले जरी येथ । तरी प्रदोषकालीं पार्वतीकांत ।
 गेला उपासी घरांतूनी ॥८६॥ त्यास करूं कैसी तोड । ऐसें संकट पडलें जड । जनसमुदाय प्रचंड । जमला मौज पाहावया
 ॥८७॥ विचार केला अखेरीं । दुपारच्या पुऱ्या आहेत घरीं । त्याच ठेवोन तबकांतरीं । पुढें ठेवूं समर्थाच्या ॥८८॥ ते अवघेच
 जाणती । कपट नाही माझ्या चितीं । भावें भेटतो उमापती । ऐसा आहे सिद्धान्त ॥८९॥ मी शिलें अवर्जुन । यास घालीत नाहीं
 अन्न । शिवाय पक्क्या रसोईकारण । शिलें म्हणणें उचित नसे ॥९०॥ चिंतिल्याप्रमाणें तयारी । तात्काळ त्यानें केली खरी ।
 आणून ठेविलें समोरी । तबक एक समर्थाच्या ॥९१॥ पुऱ्या बदाम खारका । केळीं मोसंबीं मुळे देखा । भालापती लाविला बुका
 । कंठीं घातिला पुष्पहार ॥९२॥ गुरुमूर्ति प्रसन्न चितें । अवघे झाले सेविते । जें जें पडेल पात्रातें । तें तें खाती भराभर ॥९३॥

उदरीं सुमारें तीन शेर । अन्न सांठविलें साचार । तेथेंच राहिले रात्रभर । श्रीगजानन महाराज ॥९४॥ बंकटलालें दुसरे दिवशीं ।
मंगल स्नान समर्थासी । घातलें असे अतिहर्षी । तो न थाट वर्णवे ॥९५॥ घागरीं सुमारें शंभर । उष्णोदकाच्या साचार । पाणी
घालती नारीनर । मन मानेल ऐशा रीतीं ॥९६॥ कुणी शिकेकाई लाविती । कुणी साबण घेऊन हातीं । समर्थातें घासीती ।
पदकमळ आवडीनें ॥९७॥ कोणी दवना कोणी हीना । कोणी चमेली तेल जाणा । कोणी बेलियाच्या मर्दना । करुं लागले
निजहस्तें ॥९८॥ अंगराग नानापरी । त्यांचें वर्णन कोण करी । बंकटलालाच्या घरीं । उणें नव्हतें कशाचे तें ॥९९॥
स्नानविधि संपला । पितांबर तो नेसविला । अति सन्मानें बैसविला । योगिराज गादीवरी ॥१००॥ भालीं गंध केशरी । गळ्यांत
हार नानापरी । कोणी तुळशीमंजरी । वाहूं लागले शिरावर ॥१०१॥ नैवेद्य नानापरीचे । झाले समर्थार्पण साचे । भाग्य त्या
बंकटलालाचें । खचित आलें उदयाला ॥१०२॥ तें बंकटलालाचें घर । झालें द्वारका साचार । त्या दिनीं सोमवार । वार शिवाचा
होता हो ॥१०३॥ अवघ्या मंडळींनीं आपुले । मनोरथ ते पूर्ण केले । एक मात्र त्यांतून उरले । इच्छाराम शेटजी ॥१०४॥ हा चुलत बंधु
बंकटाचा । होता भाविक मनाचा । भक्त असे शंकराचा । त्यासी ऐसें वाटलें ॥१०५॥ आज आहे सोमवार । मसी उपास साचार ।
घरां प्रत्यक्ष शंकर । चालते बोलते आलेच कीं ॥१०६॥ त्यांची पूजा अस्तमानीं । यथासांग करोनी । करुं पारणा ऐसी मनीं । इच्छा
त्यानें धरली असे ॥१०७॥ तों झाला अस्तमान । मावळलासे नारायण । इच्छारामें केलें स्नान । प्रदोष वेळा लक्षुनी ॥१०८॥
पूजासाहित्य घेऊन । साधु जे कां गजानन । त्यांचें केलें पूजन । परम प्रेमें करोनी ॥१०९॥ आणि विनंती केली वरी । झालें आहे
दुपारीं । आपुलें तें भोजन जरी । परीं आतां कांहीं खावें ॥११०॥ आपण जेवल्यावांचून । मी नाहीं घेणार अन्न । आहे मजला
उपोषण । सोमवारचें गुरुराया ! ॥१११॥ अवघ्या भक्तांचा हेत पुरला । माझा मात्र राहिला । तो पाहिजे पुरविला । तुम्ही कृपा
करुन ॥११२॥ जन कुतूहल दृष्टींनीं । पाहूं लागले त्या स्थानीं । इच्छाराम तो घेवोनी । नैवेद्य आला परातींत ॥११३॥ आंबेमोहर

तांदळाचा । दोन मुदी भात साचा । नानाविध पक्वान्नांचा । थाट केला त्यानें ॥१४॥ जिलबी राघवदास मोतीचूर । करंज्या अनारसे घीवर । शाखांचे नाना प्रकार । वर्णन करावे कोठवरी ? ॥१५॥ अगणित चटण्या कोशिंबिरी । वाडगा दह्याचा शेजारी । तुपाची ती वाटी खरी । आदनाच्या सव्य भागा ॥१६॥ चार मनुष्यांचें अन्न । ऐसा नैवेद्य परिपूर्ण । समर्थापुढें आणून । ठेवला इच्छारामानें ॥१७॥ पाहोन त्या नैवेद्यासी । महाराज बोलले आपणासी । खातो खातो अहर्निशीं । ऐसें बोलसी गणप्पा ॥१८॥ खा हें आतां अवघें अन्न । अघोऱ्या न करी अनमान । पाहों आले अवघे जन । तुझ्या अघोर वृत्तीला ॥१९॥ महाराज भोजना बैसले । अन्न अवघें पार केलें । पात्रीं न कांहीं ठेविलें । मीठ लिंबू तेंही पाहा ॥२०॥ आग्रहाचा प्रकार । काय होतो अखेर । हें दावण्या साचार । कौतुक केलें गुरुवरें ॥२१॥ खणाणून उलटी झाली । खाल्ल्या अन्नाची ती भली । ऐसीच गोष्ट होती केली । श्रीरामदासें एकदां ॥२२॥ खिरीची झाली वासना । रामदासाचीया मना । तिची खोड मोडण्या जाणा । आकंठ खीर प्याले कीं ॥२३॥ उलटीं होतां परत । ती भक्षूं लागले सद्गुरुनाथ । श्रीरामदासस्वामी समर्थ । वासनेसी जिंकावया ॥२४॥ तैसें लोकाग्रहाला । घालावयासी शीघ्र आळा । हा उलटीचा प्रकार केला । अंगीं बळ असूनिया ॥२५॥ सत्पुरुषाचें आचरण । पुढील पिढीला साधन । होतें कराया संरक्षण । निसर्गाच्या धर्माचें ॥२६॥ तेंच समर्थे येथें केलें । लोकांलागीं सुचविलें । आग्रह करणें न चांगलें । तो विपरीत फळ देई ॥२७॥ असो उलटी झाल्यावरी । जागा केली साफ सारी । नेवोन बैसविले पहिल्या परी । स्नान घालोन महाराजा ॥२८॥ नरनारी दर्शनें घेती । महाराजांची आनंदवृत्ती । तों भजन करण्याप्रती । दिंड्या आल्या दोन तेथें ॥२९॥ आवाज ज्यांचे सुस्वर । खडे पहाडी मनोहर । विठ्ठलाचा नामगजर । करुं लागले आवडीनें ॥३०॥ इकडे महाराज आसनीं । होते ते वदले वदनीं । भजनाच्या मिषांनीं । "गणगण गणांत बोते" ॥३१॥ हेंच सर्वदा त्यांचें भजन । करिती टिचक्या वाजवून । ऐसा झाला आनंद जाण । रात्रभरीं ते ठायां ॥३२॥ 'गण गण' हें त्यांचें भजन । हमेशा चाले म्हणून ।

लोकांनीं दिलें अभिधान । गजानन हें त्याला ॥३३॥ जो स्वयमेव ब्रह्म झाला । नांवरुप कोठून त्याला ? । नामरुपाचा गलबला । प्रकृतीच्या आश्रयास ॥३४॥ अस्ति-भाति-प्रिया ठायीं । योगेश्वर निमग्न राही । त्या आनंदा न वर्णवि कांहीं । त्याची उपमा त्यालाच असे ॥३५॥ आषाढीसी पंढरपूर । वा सिंहस्थीं गोदातीर । वा कुंभमेळ्यासी साचार । गर्दी होते हरिद्वारीं ॥३६॥ त्यापरि शेगांवांत । बंकटलालाच्या घरांत । लांबलांबून असंख्यात । जन येती दर्शना ॥३७॥ स्वामी समर्थ गजानन । हेच विठ्ठल नारायण । निश्चय वितेस ठेवून । पाय उभे राहिले ॥३८॥ त्यांचें वचन गोदातीर । आनंद हा हरिद्वार । गजबजलें शेगांव नगर । सदन राऊळ बंकटाचें ॥३९॥ जो ब्रह्मपदा पोंचला । जात कोठून उरली त्याला ? । सूर्याच्या प्रकाशाला । अवघेंच आहे सारखें ॥४०॥ नित्य यात्रा नवी येई । समाश्रयणा होती पाही । त्यांतें वाणितां शेषही । थकून जाईल निःसंशय ॥४१॥ तैथें माझा पाड कोण । मी कीटकासमान । अवघें वदे गजानन । निमित्त करुन माझ्या मुखा ॥४२॥ समर्थांची दिनचर्या । सांगतों थोडी या ठायां । अगाध त्यांचें चरित्र गाया । मज पामरा मती नसे ॥४३॥ कधीं करावें मंगलस्नान । कधीं हाळांत जाऊन । कधीं कधीं प्राशन । करावें गढूळ जलाचें ॥४४॥ त्यांच्या दिनचर्येचा । नियम नव्हता एक साचा । प्रकार वायूच्या गतीचा । न ये ठरवितां कोणासी ॥४५॥ चिलमीवरी प्रेम भारी । ती लागे वरच्यावरी । नव्हती आसक्ति तिच्यावरी । तें केवळ कौतुक ॥४६॥ असो आतां पुढीलाध्याया । भाव ठेवा ऐकावया । आली पर्वणी साधावया । वेळ करुं नका हो ! ॥४७॥ हें श्रीगजाननचरित्र । आदर्श होवो भाविकांप्रत । हेंच विनवी जोडोन हात । दासगणू ईशातें ॥४८॥ श्रीहरिहरार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥

॥ इति द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ॥